

The Oldest Slovene
Daily in Ohio
Best Advertising
Medium

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRESSIVE BENEFIT SOCIETY

Neodvisen dnevnik
zastopajoč interese
slovenskih delavcev
v Ameriki

VOLUME XIX. — LETO XIX.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY, (PONDELJEK) JULY 13, 1936.

ŠTEVILKA (NUMBER) 164

LANDON ZMAGAL V POSKUSNEM GLASOVANJU

zid glasovanja kaže, da ima republikanski pred-
sedniški kandidat boljše
izglede v 21 državah, ki
predstavljajo 272 elektro-
nalnih glasov, kar je šest
glasov več, kakor jih je
treba za izvolitev.

NEW YORK. — American
Institute of Public Opinion je
pravkar zaključil študijo glasov
poskusnega glasovanja, ki ga je
bil pred tedni uvedel, da dožene,
kateri izmed predsedniških
kandidatov starih strank ima
večji izgled za izvolitev v no-
vembru. Rezultat kaže, da je
Roosevelt izgubil tla v mnogih
državah odkar so republikanci
ominirali kansaškega gov.
Landona za svojega predse-
dnika kandidata. Za Landona
je izrekla večina vprašancev
21 državah, ki predstavljajo
skupno 272 elektoralnih glasov,
več, kot jih je potrebnih za
izvolitev, dočim je dobil Roose-
velt večino v 27 državah z 250
elektoralnimi glasovi. Nazado-
l je Roosevelt od zadnjega
poskusnega glasovanja v začet-
ku junija v 38 državah. To
glasovanje je bilo zaključeno
ed Landonovo nominacijo.
Na tem pa ima Roosevelt za-
boj še večino splošnih glasov,
namreč 51,8%, dočim je Lan-
don pred njim v pogledu elektro-
nalnih glasov, ki so naposled
odločilni.

Razposlanih je bilo 105 tisoč
poskusnih glasovnic, polovica
kaj po Landonovi nominaciji,
druga polovica pa po zaključku
demokratske predsedniške kon-
vencije. In dočim je Roosevelt
bil izgubljal pred konvencijo,
zopet začel pridobivati po
konvenciji.

LOVENSKI MLADENIČ UTONIL

V sredo je pri kopanju v je-
ru na E. 140 St. utonil slo-
venski mladenič William Šorc,
ar 20 let, stanujoč na 757 E.
2 St. Tukaj zapuščena očeta
Matevža, brate Matja, Jozefa
Franka, sestre Antonio, o-
ženo Kajander in Jennie, ter
šest sorodnikov. Mati mu je u-
mrla pred dvema leti. Rojen je
v Clevelandu in je bil mar-
no, miren in priljubljen mla-
denič. V jezeru je bil
iden v soboto popoldne. Po-
greb se bo vršil danes popol-
ne iz pogrebnega zavoda Jos.
Ze in Sinovi na 6502 St. Clair
Ave. na Sv. Pavla pokopališče.
Kojnemu bodi ohranjen blag
spomin, prizadetim pa naše so-
žalje.

Brezposelna akcija

Izvrševalni in pikniški odbor
glasovanske sekcije za brez-
poselno zavarovanje se obvešča,
se vrši sestanek v ponedeljek
večer 13. julija v S. N. Domu
St. Clair Ave. (staro poslop-
je). Prosi se, da ste vsi navzoči,
se uredi račune in druge po-
strebne stvari. — L. Zorko, taj.

Francija tiči v opasnem gospodarskem precepu

Ameriški reporter dvomi, da bo vlada Združene fronte,
ki ji načeljuje socialist Blum, mogla rešiti resno go-
spodarsko krizo z dosedanjimi taktikami.

Ameriški časnikarski poroče-
valec Wm. F. McDermott, ki se
mudi v Parizu, je napisal zani-
miv članek, v katerem razmotri-
va kritični gospodarski položaj
v Franciji in prizadevanje Blu-
move vlade Združene fronte, da
se ta položaj omili. McDermott
navaja, da je prvi dan v Parizu
dobil od vodstva hotela, v kate-
rem se je ustavil, vljudno in ob-
žalovanje izzvenjavajoče pismo,
v katerem se mu sporoča, da
znasla posebna pristojbina za
postrežbo namesto dosedanjih
10 odstotkov celotnega računa
15 odstotkov. Uprava se izgo-
varja, da so jo k temu prisilili
najnovejši vladni ukrepi, ki do-
ločajo višje plače za uslužben-
ce. Povišek je seveda treba ta-
koj prenesti na ramena odje-
malcev oziroma gostov, kar se
enako dogaja v drugih panogah
francoskega gospodarstva. To-
da ta način reševanja krize Mc-
Dermott ne ugaja in je mne-
nja, da dežela in vlada na ta na-
čin ne bosta mogli daleč priti.
Mezdana zvišanja prinašajo višje
cene in delovno ljudstvo dejan-
sko ni nič na boljšem, ker mora
plačevati svoje potrebe. Na ta
način le pade vrednost denar-
ja. McDermott pravi:

“Vlada Združene fronte je
prisiljena verjeti, da se da zvi-
šati delavske dohodke, brez da
bi to povzročilo porast cen žil-
jenskih potrebščin. Novi zakoni,
ki ratificirajo mezdne po-
viške in garantirajo delavstvu
gotove pravice, so bazirani na
tem domnevanju. Drugače se ne
da doseči socialnega napredka
ali izboljšanja v okvirju kapita-
lističnega sistema, na katerega

se je sedanji režim navezal. In
tako imate nesmiselni krog, v
katerem prihajajo višje cene za
višjimi mezdami in višje mezde
za višjimi cenami in tako dalje
brez konca, da nihče ne more
nikamor priti.”

McDermott dalje navaja do-
godek na ekspresnem vlaku, ko
se je v spalnem vozu pripeljal v
Monakovo v Nemčiji. Predno so
prispeli na cilj, je ponudil spre-
vodniku spalnega voza napitni-
no, ki je znašala v ameriški ve-
ljavi okrog \$1. Mož jo je odlo-
čno odklonil, češ, napitnina mora
predstavljati 10 odstotkov cene
za vozni listek, v tem slučaju 20
lir (ekspres je prišel iz Italije),
torej okrog \$1.60 v ameriški va-
luti. “Mi dobimo samo 300 lir
mesečne plače”, se je mož opravi-
čeval. “To je \$24. Jaz sem Neme-
cec. In za Nemca je zelo težav-
no preživljati se s tako vsoto.”

Dogodek se vidi McDermottu
značilen za gospodarske razme-
re v Evropi na splošno. Wagin-
Lits kompanija, ki obratuje te
eksprese, je bogata, pravi, a
vendar zahteva od potnikov, da
plačuje njeno osobje. Enako de-
lajo vse druge kapitalistične
firme po Evropi. Vsak mezdní
povišek je treba zvrniti takoj
na ramena konzumentov. Dobi-
ček kompanij ne sme pasti. Sprit-
čoh teh razmer, pravi McDermott
je evropski politični položaj in
notranje vrenje v posameznih
državah lahko razumljivo. Med
vrsticami pa dovolj jasno pove,
da ne verjame, da bo vlada so-
cijalistična Bluma zmogla rešiti
francosko gospodarsko krizo v
okvirju kapitalističnega siste-
ma. To se mu vidi nemogoče. In
je.

FRANCOSKA V L A D A ZANIKLA DOLŽITVE FAŠISTOV

PARIZ. — Francoska vlada je
odločno zaničala obdolžbe fran-
coskih fašistov, ki so jo v po-
slanski zbornici obdolžili, da je
napravila s sovjeti dogovor, da
jih bo preskrbel z načrti novega
francoskega protiletalskega
topa, ki se jih drži v največji
tajnosti. Pierre Cot, minister
zračne obrambe, je izjavil, da
vlada tega topa niti nima še v
rokah, dasi je naročen.

Nagrade

Progressive Merchants Asso-
ciation naznanja, da je dobil za
\$15, v seriji G, John Kantz,
19908 Mohican Ave. Nadalje
so dobili sledeči: Pearl M. Bal-
win, 13817 Lake Shore dr., Dr.
James Sebring, 14414 Sylvia
Ave.; John Ruparcic, 6315 Carl
Ave.; Mary Mehle, 391 East 165
St.; Andrew Gruden, 15107 Hale
Ave.; Elizabeth Smrdel, 1228
East 167 St.; Mary Ceranko,
14414 Thames Ave.; Anton
Slapnik, 14305 Jennie Ave.;
Pavlonia Strauss, 14021 Dar-
win Ave.; Sylvia Pevec, 14807
Sylvia Ave.; Stefania Paulin,
6622 Bliss Ave.; Victor Meden,
1065 East 61 St.; E. W. Hein-
rich, 13716 Othello Ave.; Wil-
liam Walsh, 395 East 152 St.,
in Herbert Martins, 1382 East
188 St. Cenjene odjemalce se
prosi, da zahtevajo nagradne
listke pri vseh trgoveh.

VSAKA MUZIKA SE NE- KOČ KONČA

DETROIT. — Rowland Pen-
derel je imel prijazno ženico, ki
ga je strahovala na svojevrsten
način: če je kaj hotela imeti in
ji mož ni takoj hotel izpolniti
želje, je odprla kurilni plin in
mož je moral bežati, ako se ni
hotel zastrupiti s plinom. To se
je dogajalo vse od februarja
1935, ko sta se poročila. Ona je
na ta način ustrahovala njega,
da je kupil pralni stroj, ji začel
umivati lase itd. Ko je kupil dve
srajci zase, ji to ni bilo všeč in
zopet je odprla plin. Nazadnje
se je mož naveličal te slabe mu-
zike ter šel na sodišče po razpo-
rok, ki jo je tudi dobil.

BOJAZEN PRED INDI- JANSKIMI NEMIRI

SAN CARLOS, Ariz. — Obla-
sti so tu podvzele vse potrebne
korake, da se v kati zatre mo-
žen indijanski upor v tem o-
krožju v zvezi z eksekucijo Ear-
la Gardnerja. Indijanca iz rodu
Apačev, ki je bil obsojen na
smrt zaradi umora in je obsod-
ba povzročila med tukajšnjimi
Indijanci veliko vznemirjenje.
Gardnerja bodo obesili danes
zvečer.

Bivši Clevelandčan umrl

V Braziliji je umrl Anton
Adam, podomače Bole iz vasi
Selce pri št. Petru. Rojen je bil
v vasi Petelinju. Pred leti je
živel v Clevelandu.

Vročina se noče po- pustiti

Vročina, ki že pet dni po
vrsti nadkriljuje vse prej-
šne znane rekorde in ki je
znasla večeraj ob pol šes-
tih v senci 95 stop., kar je
rekordna vročina za 12.
julij v Clevelandu, kar ne
mislí še popustiti in nema-
ra se bomo morali še ne-
kaj dni nemarno potiti.
Umrli sta na posledicah
vročine večeraj dve nadalj-
ni osebi, s čemer se je dvig-
nilo število smrtnih žrtev
vsled vročine v Clevelandu
na 19. Vremenska napoved
za danes je “lepo in toplo”
vreme in morda sem pa
tja kak kratkotrajen dež.

Med onimi, ki jih je vro-
čina vrgla večeraj v omed-
levalo, je bil tudi Eskim
John Mulak, ki je s svojo
ženo na Byrdovi polarni
ladji na Velikojezerski raz-
stavi.

Na severozapadu so do-
bili večeraj hladilen dež, ki
je pregnal vročino proti
vzhodu. Vročina pa še dr-
ži na srednjem zapadu.

NOVA “SEDECA STAV- KA” PRI GOODYEAR

AKRON. — Danes kmalu po
polnoči so delavci v tovarni št.
2 Goodyear Tire & Rubber kom-
panije v Akronu zopet začeli s
“sedečo” ali “stavko prekrizanih
rok,” ko so obsedeli pri ustav-
ljenih strojih. Nova stavka je
v zvezi z obdolžbo neznege od-
bora za delavske odnose, ki
dolži kompanijo nepoštenega
postopanja z delavci v zvezi z
brutalnim postopanjem proti
unijskim organizatorjem Unije
gumijskih delavcev (United
Rubber Workers) v Gadsdenu,
Alabama, kjer ima Goodyear
Co. svojo tovarno. Omenjeni
organizatorji so bili brutalno
pretepeni in delavski odbor in
unija sta obdolžila kompanijo,
da je s svojim nagovarjanjem
povzročila pretepanje organiza-
torjev. Stavka je ustavila ma-
šinerijo v treh oddelkih akron-
ske gumijske tovarne.

Svež grob

V nedeljo zjutraj je po dolgi
in mučni bolezni preminula
Mary Resetic, rojena Rolih, v
starosti 34 let. Stanovala je
na 525 East 143 Street. Pokoj-
nica je bila doma iz vasi Gor-
nji Suhadol, fara Brusnice na
Doljenskem, odkoder je prišla v
Ameriko leta 1921. Tukaj za-
pušča žalujočega soproga Loui-
sa, sinova Louisa in Stanleyja
in sestro Uršulo Blazetic, v
Uniontown, Pa., pa sestro
Frances Furlan, v stari domo-
vini pa očeta, 3 brate in sestro.
Bila je članica društva Collin-
woodske Slovenke, št. 22 SDZ.
Pogreb se bo vršil v sredo ob
8:30 zjutraj v cerkev Marije
Vnebovzete na Sv. Pavla po-
kopališče pod vodstvom August
F. Svetka.

Smrtna kosa

Po dolgi bolezni je umrla
Rose Oster, roj. Mehle, po do-
mače Malenska Roza. Stara
je bila 56 let in je stanovala na
1040 East 71 St. Doma je bila
iz Drašče vasi pri Smihelu od-
koder je prišla v Ameriko pred
34 leti. Tukaj zapuščala žalujo-
čega soproga, hčeri Rose Ober-
star in Jennie Krainz in sinove
Johna, Antona in Franka, ter
več drugih sorodnikov. Pogreb
ranjke se bo vršil v sredo ob 9.
uri zjutraj v cerkev sv. Vida iz
pogrebnega zavoda Frank Za-
krajšek in Sinovi.

Lastna otroka je mu- čila z žejo

PHILADELPHIA. — Tu-
kajšnja policija je imela zadnji
petek precej opravka, da je od-
gnala od policijske ječe razjar-
jene ženske, ki so hlepele, da
bi mogle pošteno zlasati in raz-
praskati 29letno blondinko Ma-
rion Shanks, ki je privezala svo-
ja otroka, štiriletnega Johna in
dveletnega Charlesa k zibelki
v podstrešni sobi, kjer sta v sil-
ni vročini dva dni trpela od že-
je, dokler niso sosedje postali
pozorni na pojemajoče vekanje
otrok ter poklicali policijo, ki je
nato vdrila v hišo ter rešila o-
troke smrti od žeje. Mati se je
medtem sprehajala po ulici z ne-
kim Williamom Davisom, ki je
bil skupno z njo aretiran in ka-
kor ona postavljen pod varščino
osem sto dolarjev. Ko je polici-
ja hotela vedeti od neusmiljene
matere, zakaj je otroka prive-
zala v podstrešju ter ju pustila
umirati od žeje, se je samo
smehljala. Ženske, ki so se zbra-
le okrog policijske postaje, ko
se je zvedelo za njen neusmiljeni
čin, so kričale: “Morilka!” in jo
zahtevale, da jim jo dajo v ro-
ke, da bi jo pošteno premikasti-
le.

Nov grob

V soboto zjutraj je preminul
v St. Alexis bolnici splošno zna-
ni in spoštovani trgovec Max
Habine, ki je vodil grocerijo in
mesnico na 542 East 185 St. Le-
ta 1923 je vodil grocerijo in
mesnico na 4059 Payne Ave.
Bil je blaga in poštena duša ter
vljuden in postrežljiv trgovec.
Bil je svoji družini skrben in
dober oče. Pokojnik je bil star
46 let in rojen v vasi Arnovase-
la, fara Ardica na Stajerskem,
odkoder je prišel sem decem-
bra 1920. V zakon je vzel še
živečo Anno Terselič. Poleg za-
lujočih soproge zapuščala hčerko
Emilijo, sestro Pauline Čerin in
v East Worchesteru, N. Y., pa
brata Antona in več bližnjih so-
rodnikov. V stari domovini pa
zapuščala očeta Antona, brata
Anzelina in sestro Antonio Ju-
rek. Bil je delničar Slovenske-
ga Narodnega Doma na St.
Clair Ave. Pogreb se bo vršil v
torek zjutraj ob 8:30 iz pogre-
bnega zavoda August F. Svetka
na 478 East 152 St., v cerkev
sv. Kristine in na Calvary po-
kopališče. Prijatelji in znanci
so vabljeni, da se udeležijo po-
greba.

Nov grob

V nedeljo zvečer je po dolgi
in mučni bolezni preminula
v Lutheran bolnišnici Marija
Zgonc, rojena Svete, stanujoča
na 1008 E. 76 St. Pokojnica je
bila stara 38 let in zapuščala tu-
kaj žalujočega soproga Franka
in več sorodnikov. Doma je bi-
la iz vasi Sabočevlje, fara Bo-
rovnica pri Ljubljani na No-
transkem, kjer zapuščala starše,
tri sestre in enega brata, ter
več sorodnikov. V Ameriki je
bivala 15 let in je bila članica
društva Carniola Hive, 493 the
Maccabees. Pogreb se bo vršil
v sredo ob 1:30 popoldne iz po-
grebnega zavoda Jos. Zele in
Sinovi, 6502 St. Clair Ave. Bo-
di ji ohranjen blag spomin, pre-
ostalim pa naše sožalje.

Požar uničil mlekarstvo farmo

Včeraj je uničil požar gospo-
darska poslopja in nadzorniko-
vo hišo na mlekarški farmi Tel-
lings-Belle Vernon kompanije v
Noveltyju v okraju Geauga.
Škoda znaša nad 50 tisoč dolar-
jev.

Avstrija in Nemčija sta se pobotali

Diktator Hitler garantira Avstriji, ki se pri-
znava za “nemško državo,” popolno neod-
visnost in obljublja razpustiti organizacije
avstrijskih nacijev v Nemčiji.

Mussolini dal dogovoru svoj blagoslov.

DUNAJ, 13. julija. — Austri-
ja in nacijska Nemčija, ki ste se
gledali kot pes in mačka odkar
so avstrijski nacijski umorili kan-
celarja Engelberta Dollfussa,
sta se pobotali in v soboto je bi-
lo sporočeno svetu, da sta vladí
obeh držav podpisali prijateljsko
pogodbo. Dogovor vsebuje
tri glavne točke, ki so:

Nemčija ponovno priznava
Avstriji popolno neodvisnost.
Avstrija se bo nadalje držala do-
sedanjih notranje - političnih
smernic, priznava se pa za
“nemško državo”. Obe državi se
obvezujeta, da se ne bosta vti-
kali v notranje zadeve ene dru-
ge.

Prvo vprašanje je postalo važ-
no po ponesrečenem nacijskem
puču v juliju 1934, čijega žrtev
je postal Dollfuss in kateri je
razkril evropskim političnim
krogom Hitlerjevo očitno name-
ro, da izsili priklonitev Avstri-
je k Nemčiji. S tem, da je Hit-
lerjeva vlada priznala obstoječe
stanje, je vprašanje “Anschlu-
ssa” začasno položeno na polici-
o in Evropi se za nekaj časa vsaj
iz tega vira ni treba bati vojne
nevarnosti. Nihče namreč ne
dvomi, da bi Mussolini v sluča-
ju, da bi Hitler stegnil kremplje
po Avstriji, poslal svoje čete
preko Brennerja, kar bi bržkone
imelo za posledico splošno evro-
psko vojno.

Ta točka je prišla v dogovor
nedvomno po Mussolinijevem
prizadevanju. Sploh se je pa av-
strijski kancelar Kurt Schuschnig
spustil v pogajanja s Hit-
lerjem šele potem, ko mu je Mus-
solini to dovolil in dogovor je
moral biti takšen, kakršnega si
je želel italijanski fašistični po-
glavar, kateremu je mnogo do
tega, da Nemčija ne raztegne
svojih meja do Brennerskega pre-
laza.

Čim je bil mirovni dogovor
med Dunajem in Berlinom spo-
ročen v javnost, je Mussolini po-
slal kancelarju Schuschnigu
brzojavko, v kateri pravi, da
smatra dogovor za “važen ko-
rak na poti k rekonstrukciji Ev-
rope.”

Izjave, da se Avstrija smatra
za “nemško državo”, se ni še
raztolmačilo in se ne ve, ali je
prišla v dogovor, da se potolaži
imperialistične nacije ali se za
njo skrivajo drugi nameni za
bodočnost. V Berlinu je bilo na-
trajansko, kjer zapuščala starše,
tri sestre in enega brata, ter
več sorodnikov. V Ameriki je
bivala 15 let in je bila članica
društva Carniola Hive, 493 the
Maccabees. Pogreb se bo vršil
v sredo ob 1:30 popoldne iz po-
grebnega zavoda Jos. Zele in
Sinovi, 6502 St. Clair Ave. Bo-
di ji ohranjen blag spomin, pre-
ostalim pa naše sožalje.

Seja direktorija SDD

Danes zvečer ob osmih se bo
vršila v SDD na Waterloo Rd.
redna mesečna seja domovega
direktorija. Vsi direktorji so
prošeni, da se seje polnoštevilno
udeležijo, čeprav je vroče. — Taj-
nik.

ZADNJI POLJUB JE BIL STRUPEN

PHOENIX, Ariz. — Minuli
teden v petek so tu usmrtili Fr.
Rascona, ki je bil obsojen na
smrt zaardi umora nekega cow-
boyja in posledica te usmrtitve,
ki je bila izvršena s strupenim
plinom da je bolna Mrs. Rascon.
Žena, kateri je 36 let in ima tri-
letno hčerko, je prosila, da se ji
dovoli, poljubiti mrtvega moža,
ki je bil šele 26 let star, ko so
njegovo truplo prinesli iz smrt-
ne celice. Obupana, ga je žena
obsula s poljubi po obrazu in u-
stih ter pri tem vdihnila strupe-
ne cianidove pline vase (s temi
plinii je bil obsojenec usmrčen),
kar je povzročilo, da je nekaj
ur potem nevarno zbolela. Ras-
con je odšel v smrt s cigaro v
ustih in zatrjujoč, da je bil mo-
rilec njegov oče, on pa nedolžen.
Zdravniki pravijo, da bo nje-
govi vdovi vzelo več dni, predno
bo prebolela učinke zastruplje-
nih poljubov.

Smrtna kosa

V nedeljo zvečer je po dolgo-
časa trajajočem bolehanju pre-
minula Marija Habjan (Kap-
pus) rojena Korošec, stara 62
let, stanujoča na 1015 E. 61
St. Tukaj zapuščala žalujočega
soproga Johna, hčeri Ano, omo-
ženo Vadnal ter več sorodni-
kov. Doma je bila iz Čateža, fa-
ra Trebno pri Novem mestu na
Dolenjskem, kjer zapuščala eno
sestro in več sorodnikov. V A-
meriki je bivala 34 let in je bi-
la članica Slovenske Ženske
Zveze, podružnice št. 25. Po-
greb se bo vršil v sredo zjutraj
iz pogrebnega zavoda Jos. Ze-
le in Sinovi, 6502 St. Clair Ave.
Naj ji bo ohranjen blag spomin,
prizadetim pa naše sožalje!

Za Cankarjevo akcijo

Pretekli teden so prispevali v
kampanjski sklad akcije za u-
stanovitev mesečne delavske
kulturne revije Cankarju v spo-
min sledeči: Društvo V Boj, št.
53 SNPJ, \$5, po en dolar pa Joe
F. Kunčič, J. F. Durn, John Pru-
dich, Math Petrovich in Jo-
sephine Jontez. Prispevateljem
izrekamo najlepšo zahvalo, u-
pajoč, da bodo našli mnogo po-
srečevalcev med našimi društv-
i kakor tudi posameznimi na-
prednimi rojaki in rojakinjami,
ker gre se za to, da pokažemo,
da je slovenski napredni tabor v
Clevelandu in Ameriki sploh še
vedno pri krepkem življenju in
zmožen ustvarjati velike reči.

Seja

Jutri zvečer v torek se bo vr-
šila redna seja društva Wash-
ington, št. 32, ZSZ v navadnih
prostorih. Pričetek bo ob 7:30.
Na tej seji se bo tudi ukrepalo
glede piknika ter so člani in
članice vabljeni, da se gotovo
polnoštevilno udeležijo. — Taj-
nik.

Seja Enakopravnosti

Nocoj se vrši seja direktori-
jev tiskovne družbe Enakoprav-
nosti. Navzoči naj bodo vsi di-
rektoriji. — Tajnik.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTC. & PUB. CO.
6231 ST. CLAIR AVE.—HENDERSON 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto\$5.50
za 6 mesecev\$3.00; za 3 mesece\$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto\$6.00
za 6 mesecev\$3.25; za 3 mesece\$1.60
Za Zedinjene države in Kanado za celo leto\$4.50
za 6 mesecev\$2.50; za 3 mesece\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev\$4.00; za celo leto\$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

HITLER SNUBI JUGOSLAVIJO

Poročila iz Evrope imajo zadnje čase precej opraviti s Hitlerjevim vztrajnim prizadevanjem, da bi pridobil Jugoslavijo za vojaško alijanco. Da goji Hitler take ambicije, ni dvoma. V tem pogledu se pač tudi njegov "tretji rajh" drži političnih smernic nekdanje Hohenzollernske Nemčije, ki so bile zapopadene v znanem "Drang nach Osten" (pohod na vzhod). Če bi poleg Poljske, Avstrije in Madžarske pridobil še Jugoslavijo, bi s tem ustvaril močan nacijski vojaški blok, ki bi mu dobro služil pri njegovih namenih, med katerimi je najvažnejši — okupacija Ukrajine in uničenje sovjetske Rusije.

Ukrajina Hitlerju diši. Bogata je. Narava ni bila skopa z njo. Poleg tega Hitler sovraži mogočnega komunističnega sosedu, ker se ga boji, pa bi rad ta strah odpravil s tem, da bi uničil sovjetsko republiko. Njegovo sovraštvo je razumljivo, saj so ga spravili nemškemu narodu za vrat interesi, ki jim je največ do tega, da se komunizem, enako kakor socializem in vsako iskreno delavsko gibanje zatire, namreč kapitalistični interesi.

Toda Hitler ve, da Rusija našega časa ni Rusija iz leta 1914, ki je imela sičar ogromne rezerve človeškega vojaškega materiala za topovsko hrano, a skoro nobene vojne industrije, zanikerno in korumpirano vojaško vodstvo in strahovito gnolobo v vseh upravnih središčih. Novi gospodarji Rusije so se dobro zavedali nevarnosti, ki preti njihovi deželi, zato so se pošteno pripravili. Posledica je najmodernejše oborožena velika sovjetska armada, največja na svetu, tisoče jeklenih tankov, silna zračna bojna sila, ki je morda najmočnejša na svetu, in mogočna težka industrija, ki je za moderno vojno odločilne važnosti. Tako je današnja Rusija vse drugače pripravljena, odbiti vsak napad na svoje ozemlje, kakor je bila l. 1914. Poleg tega ima pa še nekaj, kar je za uspešno obrambno vojno neprecenljive važnosti: ruski delavci in kmetje so odločno pripravljeni braniti svojo deželo do skrajnosti ter se žrtvovati za njeno prostost. Hitler vse to ve. Ve, da njegova Nemčija sama ne more uničiti tega orjaka. Zato išče pomočnikov, poleg tega pa skuša ustvariti v Evropi politično nezaupanje in razcepjenost, da bi imela pri tem s svojimi zavetniki čim prostejše roke. Išče jih med — Slovani.

Poljsko, kateri vladajo zaslepljeni militaristi in plemstvo, ki se boji, da jih do skrajnosti izmzgavajo ljudstvo ne bi poslalo k zlodju, je Hitler že pridobil za svoje namene. Madžarske tudi ni bilo težko pridobiti, enako ne bo imel posebnih težav z Avstrijo. Toda Jugoslavija?

S to je navezal gospodarske stike, ki so tako za Jugoslavijo kot Nemčijo koristni. K temu so pripomogle sankcije proti Italiji, ki so Jugoslaviji zelo škodovali. Hitler je koval železo, dokler je bil vroče. In zdaj se žuri, da to gospodarsko alijanco prekuje še v vojaško zvezo, naperjeno proti Rusiji in njenim zavetnicam. Ali se mu bo posrečilo?

Vsak pošten človek mora želeči, da
(Dalje v 6. koloni)

Zanimive vesti iz stare domovine

Dve hudi nesreči v Ljubljani

Neki kmet je peljal na svojem vozu po Poti na Rakovo jelšo po drva. Na njegov voz so se obešali razni otroci in med temi tudi 9 letna hči delavke Antonija Cvirn. Deklica se je ob strani obesila za vozno lestvo, toda roke so ji odpovedale in padla je pod voz, tako da ji je šlo zadnje kolo čez trebuh. Njene poškodbe so zelo nevarne. Poklican je bil reševalni avto, ki je otroka prepeljal v bolnišnico.

Kmalu nato so bili ljubljanski poklicni reševalci poklicani v Cigaletovo ulico, tik sodne palače, kjer gradi tverda Slokan večjo stanovanjsko hišo. Slokanov delavec, 27letni Ignac Boršič, je stal pod odrom, na katerega so z avtomobila nakladali gradivo. Naenkrat pa je padla iz odra velika lesena posoda, ki služi za prenašanje malte. Posoda je padla Boršiču naravnost na glavo ter mu jo na desni strani prebila. Boršič je takoj omedlel. Skoraj umirajočega so reševalci prepeljali v bolnišnico, kjer je kmalu nato umrl za poškodbami. Boršič je doma iz vasi Gabrovci v okraju Pregrada v savski banovini.

Dve deklici utonili v mlaki
V okolici Slatine Radenci sta se pripetili kar dve tragični nesreči, pri katerih sta izgubili po čudnem naključju življenje dve 3 letni deklici. Prva nesreča se je pripetila v Murščaku. 3 letna Štefka Hvalec je bila pri starem očetu in materi na Murščaku, dočim je otrokova mati na sezonskem delu v Belju. Ker so imeli odrasli opravka s sušenjem sena, je ostal otrok sam doma. Pri tem je zašel do male, jedva meter globoke mlake poleg hiše ter padel v blatno vodo, v kateri je vtonil. Ko so prišli Hvalenčevi s travnika, so povsod iskali malo Štefko, nazadnje pa so jo našli vtopljeno v mlaki. — Druga slična nesreča se je pripetila v Paričaku. Tudi tam sta imela zakonca Klemenčič svojo triletno vnukinjo Angelco Klemenčič v oskrbi. Po opravih sta odšla oba na Kapelo, otrok pa je ostal doma. Dekletce je zašlo na travnik poleg hiše ter v visoki travi nabiralo cvetje. Koracalo je vedno naprej po travniku, dokler ni zašlo do mlake, ki je sredi travnika kakih 800 korakov do hiše. V to mlako je padlo ter vtonilo. Po celodnevnem iskanju so jo našli šele zvečer mrtvo v mlaki, v ročici pa je krčevito držala šop travniškega cvetja.

Nesreča

Hudo sta se ponesrečila 30 letni delavec Avgust Lesjak iz Slovenije vasi in 13 letna Mariča Vrabl, hči posestnika v Rogoznici. Padla sta s črešnjeve metrov globoko. Lesjak je do bil nevarne poškodbe na glavi, Vrablova pa si je zlomila levo roko. — Na cesti pred gostilno "Suha veja" na Sp. Bregu sta dva kolesarja povozila neko žensko, ki je obležala nezavestna na cesti. Kolesarja se za svoje žrtev nista zmenila in sta odbrzela naprej. Voznik, ki je slučajno privozil mimo, je žensko naložil na voz in jo pripeljal v ptujsko bolnišnico, kjer so ugotovili, da je neznanica dobila poškodbe na glavi in da je mutasta. Ker je nihče ne pozna, njenega imena niso mogli ugotoviti. Stara je okrog 50 let in kmečko oblečena.

Naša vina

Belgrad. — V kratkem bodo prispeli v našo državo nemški strokovnjaki, ki bodo določili, katere vrste našega vina bi prišle v poštev za izvoz v Nemčijo,

v iznosu 2000 vagonov. Ker pri nas v večjih količinah ni tipiziranih vin, so zainteresirani že začeli akcijo, da bi se ustanovilo štiri ali pet vinarskih zadrug.

Zlati rudniki

Vzadnjih treh letih so bili odprti v naši državi trije zlati rudniki: Pek, Neresnica in Fojnica. Lani je dal samo rudnik v Peku mesečno okoli 20 kg. Letos se more v teh treh rudnikih pričakovati letna produkcija okoli 500 kg čistega zlata. Strokovnjaki trdijo, da se dobi tudi v pesku bosanskih rek zlato, nato v Dravi in v rekah Južne Srbije. Dovoljenja za rudolovstvo se še dajejo.

Najdba okostnjaka in žare na Vrhniki

Ob veliki cesti med Orosijevo in Oblakovo hišo so delavci pri kopanju na posestvu župnika Javornika našli na človeško okostje in prsteno posodje. Delavci niso pri svojem delu niti malo slutili, da bi utegnili odkriti kake starinske stvari, in niso nič pazili. Razbili so posodje. Le, ko so našli v globini 80 cm na okostja, so obvestili orožništvo. Za stvar se je zanimal tudi vrhniški odvetnik dr. Marolt Marijan, ki se peča s starinoslovjem. Po njegovem mnenju je posodje zelo staro, morda celo iz rimskih ali keltskih časov.

IZ PRIMORJA

Predavanje Tresić—Pavišića

V torek, 15. junija, je bralznani Umberto Urbani v dvorani tržaškega Ateneja predaval o dr. Ante Tresić-Pavišiću, katero je ta jugoslovanski politik in kulturni delavec nalašč napisal za italijansko publiko pod naslovom "Imperializem in njegova zgodovinska nujnost." Navzoča je bila zelo mnogoštevilna tržaška publika s samim prefektom Tiengom na čelu.

Profesor Urbani je najprej naslikal osebo Tresić-Pavišića, ki je bil poslanec v dunajskem parlamentu, pod Jugoslavijo poslanec v Madridu in v Washingtonu. Dejal je, da se Tresić-Pavišić dostojno pridružuje pokojnemu Paulu Bourgetu, Bernardu Shawu in dr. Kramaru, ki so med vojno neustrašeno pokazali svoje simpatije za Italijo. V svojem predavanju Tresić-Pavišić proslavlja stari rimski imperij, kojega naslednica je sodobna Italija. Italija je dala modernemu človeštvu sijajen zgled, kako naj se narod osvobodi tujega vladstva. Pri tem pa Italija ni pokazala imperializma, ampak je njena vojna v Abesiniji bila samo neobhodna nujnost naroda, ki rabi prostora in gospodarske delavnosti. Italijanski imperializem ni imperializem, ki hoče uničiti individualnost drugih narodov. Končal je za zagotovilo, da Jugoslavija ne zavida Italiji uspeha njenega orožja v Abesiniji, in če se je pridružila sankcijam, je to storila s težkim srcem, ker ima od tega sama največ škode. Dejal je, da je prepričan, da se bodo spori med Italijo in Jugoslavijo poravnali prijateljsko, ker je na čelu Italije mož globokega in širokega pogleda. Italija in Jugoslavija imata ogromne skupne interese, zlasti pa sta gospodarsko druga na drugo navezani. Razume se, da je predavanje Tresić-Pavišića zelo burno odobravanje navzočih.

—Kaznovan je bil v Trstu mesar Ivan Konjedic v ulici delo Scoglio, ker je kravje meso prodajal za volovsko.
—Carlo Perusino, tajnik tr-

"Delavec" na počitnicah

Newburgh-Cleveland, O.

Cenjenemu občinstvu ter pevsem in pevkom pevskega zbora "Delavec" se naznanja, da smo si določili štiri tedne počitnic. Torej v teh štirih tednih se bomo malo odpohili in upam, da bomo potem toliko bolj aktivni. Zadržne čase se res premalo zanimamo, no pa kaj se hoče, vročina nas tare, zato smo si pa rajše odločili počitnice. Sedaj pa apeliramo na članstvo, da vpoštevajo te vrstice in se vdeležijo pevskega v. 12. avgusta ob 7. uri zvečer v navadnih prostorih. Res, da vročine in pasjih dni ta čas še ne bo konec, toda treba se bo pripraviti za jesenski koncert. Zato moramo pozabiti na vročino in si misliti, da ob času koncerta bodo že nekoliko hladnejši dnevi. Apelinam tudi na one, kateri so opustili petje, pa bodisi iz kakršnega že vzroka, da se povrnejo, ter delujejo naprej z nami. Torej še enkrat, ne pozabite in pridite na pevske vaje v sredo 12. avgusta.

Na prijateljsko svidenje, vam kliče,

Joseph Levar, tajnik

Petero ženskih čutov

Zena se je oblačila. Mož jo je prosil:

"Pohiti, draga, drugače bova zamudila."

"Takoj bom pripravljena," je dejala žena. Pri tem je bila še le ob začetku oblačenja. Celo četrt ure je posvetila svojim trepalnicam in obrvim. Potem si je nakapala nekaj atropina v oči. Ko je nato videla vse kakor skozi pajčolan, je s tem postopkom prenehala. Menila je, da so ji oči dovolj zapeljive.

Sedaj je začela šminkati svoje ustnice in si je nadrgnila celo nebo. Pri tem je izgubila čut za okus. Naj bi jedla, kar bi hotela, čutila bi le ta okus na svojem nebu.

Sedaj je sledil parfem: Orchidea de la nuit. Razpršila je ta omamno močni parfem po svoji obleki. Cele ure ni čutila nobenega drugega vonja razen vonja te mešanice.

Na glavo si je nataknila klobuk, najnovejši model. Med tem ko je bilo eno njeno uho popolnoma pokrito s trajnimi kodri in čopki, je položila klobuk kakor školjko čez drugo uho. S tem je skoraj popolnoma izgubila sluh.

Mož je zaklical nestrpno:

"Hitreje, hitreje!"

Zena je sedaj res pohitela.

Ko je končala z obleko, si je nataknila belo-črno, usnjene poveznjene rokavice. S tem je izgubila čut tipanja.

Mož je postal že nervozen:

"Zakaj morava biti prav midva zadnja? Pohiti vendar!"

Zena je odgovorila z glasom užaljene nečimernosti:

"Saj tudi prva nočem biti tam. Vem natančno, kaj delam... To mora končno uvideti vsak človek, ki ima svojih pet zdravih čutov skupaj..."

Če hočete vedeti...

Največ nesreč cestnega prometa doleti otroke izpod 10. leta in pa odrasle po 60. letu starosti.

Cepprav ima Moskva 4½ milijona ljudi, je ondi le 40 kinematografov.

Žaškega fašija, ki je bil kot kapetan v Abesiniji, kjer je povelejal četi 84. pešpolka, se je 15. t. m. vrnil v Trst.

ŠKRAT

Odkar je zajel vročinski val Ameriko in jo začel pošteno dušiti, zija s prvih strani in vseh kotov ameriškega dnevnega časopisja malone sama vročina, da se človek začne še bolj potiti, čim vzame časopis v roke. In smrti. Vse smrti se v tem času zapiše na rovaš vročine. Lahko v ledenici ali na kakem snežniku zmrznete, vaša smrt bo obsejena vročino na grbo. Enako če v tem času umrjete vsled naduhe, starostne onemoglosti ali jetike. In če bi izbruhnila kuga na gobcih in parkljih, bi se žrtve te bolezni pripisale vročini. Kozle, ki jih streljajo razni politiki in nepolitiki ob času take vročine, se pa itak vedno nalaga vročini na grbo. Nekdo mora biti grešni kozel in vročina proti temu vsaj ne protestira.

Po mojem mnenju bi bilo mnogo boljše, če bi v takih vročih časih servirali časopisi svojim čitateljem kaj bolj hladnega. — Na primer, kako se imajo Eskimi v polarnih krajih našega grbastega planeta ali kako živižga ledena burja preko z ledom pokritih pokrajin okrog Južnega tečaja.

Novoporočnica sta se odpravljala na ženitovanjsko potovanje in nevestina mati se je takole poslovila od njiju:

"Torej srečno pot, draga moja, pa vrnita se zdrava in — o ba skupaj!"

Avstrija in Nemčija sta se pobotali

(Dalje iz 1. str.)

nister brez listnice. V političnih krogih se novega člana avstrijske vlade označa kot "nemškega predstavnika v avstrijskem kabinetu". Glede monarhističnega gibanja izjavlja uradni komunikator avstrijske vlade, da ostane situacija "nespremenjena" in da "če bi to vprašanje postalo nujno, se bo smatralo za čisto notranjo zadevo Avstrije". V opoziciji proti restavraciji Habsburžanov, kateri je doslej nasprotovala tudi Nemčija, je zdaj ostala samo Mala antanta.

Določba dogovora glede nevmesavanja v notranje zadeve od strani ene ali druge države se najbrž tiče organizacij avstrijskih nacijev v Nemčiji, katere je Hitler obljubil razpustiti. Avstrijska vlada bo pa v zameno bolj prizanesljiva proti avstrijskim nacijem, katerim bo dovoljeno pristopiti v Schuschniggovo "Domovinsko fronto", toda le posamezno. Glede zunanje politike sta se obe vladi dogovorili, da bosta zasledovali sorodne smernice, seveda s pristankom, da bodo z ozirom na Avstrijo v skladu z Mussolinijevimi željami.

Pomirjenje med Avstrijo in nacijsko Nemčijo se lahko tudi tolači sta se prvi kamen v nacijskem političnem bloku v srednji in jugovzhodni Evropi, v kateri skuša Hitler pritegniti tudi Madžarsko in Jugoslavijo, in kateri bo v prvi vrsti naperjen proti sovjetski Rusiji.

Alkohol izziva nesreče

Znani zdravniški sodni izvedenec in natelj zavoda za sodno in socialno medicino berlinskem vsenčilišču prof. dr. Muller-Hess je imel pred sodniki, državnimi pravniki in policijskimi uradniki zanimivo davanje o določanju alkohola v krvi in meniu tega določanja v primeru prometne nesreče. Njegova izvajanja so bila tem nejša, ker sta se mu izmed poslušalcev sodnik in prometni izvedenec postavili razpolago za vzorne poskuse.

Po dolgih eksperimentih, je dejal Muller-Hess, je prišla medicinska znanost pred nekoliko leti do zelo preprostega in nesljivega načina za ugotovitev alkohola v krvi. Ta tako zvana "Widmarkova metoda" je tako zanesljiva, da zadostuje že dinka grama krvi iz ušesne cevice ali cev prstov, da se v najkrajšem času ugotovi, koliko alkohola ima oseba, ki ji prejeje kri. Ker je dalje znano, koliko od alkohola se v krvi v eni uri sežge, mogoče nato za nazaj izračunati, kolikšna strupa je imel dotični pred krajšim daljšim časom v sebi. Tudi krvna preiskava mnogo ur po neki prometni nesreči torej pove, ali je bil na pr. kakšen voznik časa nesreče vinjen ali ne. Ta preiskava je zanesljive podatke, tudi če ni nobene ge priče, če so priče nezanesljive ali znana prizadeži po nesreči premočiti okolje zunanjim obvladanjem samega sebe. Iz tega čev preizkušenj in računov, ki so jih izvedli v tem pogledu, so dobili vedno nova poslušalstva, da zadostuje že razmeroma majhna količina alkohola, da napravi v pri njegovem delu nesigurnega. Vedno govore, da se takšen voznik moti v svojih razvajanjih, da je mogoče njegovo pozornost lahko zavesti drugam, da napačno ocenjuje razdalje ali pa da nepravilno reagira na varnost, ki se nenadoma pojavi.

Kakšno ulogo pa ima alkohol v prometnih nesrečah, je najbolje razvidno iz raznih podatkov, ki jih je dal prof. Muller-Hess. Zavod, ki ga vodi, vrši preiskave vseh primerih smrti po prometnih nesrečah v Berlinu. Iz teh preiskav pa je razvidno, da so v 52 odstotkih vseh primerov našli veliko koncentracijo alkohola v krvi, v odstotkih pa vsaj znatno koncentracijo tega je tudi razvidno, da bi bilo treba stopati posebno ostro v primerih, kjer prometne nesreče v zvezi z zaužitim alkoholom.

NEKAJ ZA VSE

Na severnem tečaju je človek za 20 bliže središču zemlje, ko na ravnini, zemlja na obeh tečajih ploščata.

Olimpijski zvon za olimpijado prinese linu tehta 15,000 kg in je visok 4½ m, bo slišati 20 km daleč.

Pri zamorskih Kafrih so smeli samo vojščaki uživati meso. Drugi so jesti samo mleko in koruzni močnik.

Iz Holandske poročajo, da so ondi razne vrste tulp na ta način, da so jih revali z rentgenovimi žarki. Tako so gli mnogo pestrih barv in čebulice tulp prodajajo po takih cenah ko zlato.

ZLATO IZ MORSKE VODE

Pred Francosko akademijo znanosti znani raziskovalec Georges Claude je o svojih poskusih, da bi pridobil zlato morske vode. Njegov rezultat je tak, vsi takšni poskusi brez haska. Na potovanju po severnem delu Tihega oceana je skušal iz 168 kubičnih metrov vode s posebno aparaturo pridobivati v vsakem kubičnem metru je bilo dračkovine komaj za desetino miligramov, predstavlja manjšo vrednost nego 0,2 ma. Bolje bi bilo, je končal učenjak izvajanja, če bi se potrudili dvigniti ki se je potopilo z ladjami na dno morja.

(Dalje iz 1. kolone)

bi do tega ne prišlo. Če ima belgijska vlada količjak razsodnosti, se bo zvezi izognila. Prinesla bi ji na gotovo samo strašno razočaranje. dočnost Jugoslavije ni v zvezi s polimi fašizmi. V tej smeri leži njena guba. Bodočnost Jugoslavije leži v Francije, Rusije in ostalih evropskih držav, ki stoje na braniku demokracije. Jugoslavija mora posnemati Čehoslovake, ki hoče sebi dobro. Pot, ki drži v lin, je pot nad prepadom, opolzka in kirana pot, s katere se potnik lahko čas prevrne v črno globočino!

Ena sama številka

Bilo je zgodaj zvečer, ko je stopal Rod Heming čez kame-nito teraso, ki je ležala pred razkošno razsvetljenim vhodom Palais d'Or-a. Elegantni mladi mož ni bil drugačen kakor stotine drugih po Monte Carlu. A kljub temu, da se je kazal brezbriznega, mu je začelo srce hitreje utripati, čim je njegova noga stopila na teraso. In ka-ko ne bi, ko je pa pogled na slikovit Monte Carlo, ki se je potapljal v zlatu sončnega za-hoda, bil res nekaj veličastnega. Heming se je zamislil v ka-zino, v palačo igre, palačo sre-če in nesreče. Tu so se shajali indijski raje, ameriški milio-narji, bogati Angleži in ljudje z vseh strani sveta ramo ob-rami; vsi enaki ob ruleti. In zdaj je bil tudi on tu. Na vse zadnje je vendarle prišel tisti tako pričakovani trenutek. De-set let si je igral od ust; stalo ga je deset let samozatajevanja, da je prihranil 25.000 dolar-jev. Krhki bankovci so lepo varno ležali v njegovem prs-nem žepu. Nihče drug kakor samo on je vedel, kako je sa-njal vsa ta leta, kako verno je spravljal denar na stran. Trd je smehljaj in legel na njegov si-ropen vder, simpatičen obraz, ko je vstopil skozi široka vhodna vrata med klanjajočimi se u-posluzbenci, misleč na svoje pri-jatelje v Tosonto. Občudovali so spostovali so ga zaradi nje-dgovnega samozatajevanja in sko-zi fanatičnega varčevanja z denarjem. A kaj bi mislili o njem, če bi ga videli tu v Mon-te Carlu, če bi vedeli, da hoče dajati denar do zadnjega centa v daviti na igro.

"Norec" bi mu rekli in prav imeli. Odkar je kot deček slišal o Montu Carlu, ga je razbil banko v Monte Carlu, ga je gnala enaka am-bicija. Marsikatero noč je le-ljal v postelji v nekaki mrzlici sanjariji o bogastvu. In ko je bil star dvajset let, je napra-vil velik sklep: potoval bo v Monte Carlo k ruletam in imel ga bo. Čudno, v svojih privi-ljnih se nikdar ni videl, da bi iz-obil; zdaj v tej razkošni veži, ki je izročil klubok streljajo, so pa navdale težke slutnje. Njegovih 25.000 dolarjev! Prav pravi prav majhen znesek v pr-meri z denarjem drugih, ki ob-likujejo kazino; a stali so ga le-tpoljenja.

Oko mu je žarelo, v grlu ga tiščalo, ko je stopal v glavno dvorano. Od presenečenja se je stavil. Ruleta je bila tu, kje je elegantna množica, ki si jo tisočkrat slikal? Dvorana, razen dveh ali treh streljajo in rezhibno oblečenega gospoda, je šel proti njemu, je bila

prazna. Nehote je potegnil uro. Šele 7:30 ... Nervozno se je smehljajal. Nestrpen je. Mno-žica se bo pozneje zbrala.

"Gospod je nekoliko prezgo-den, se bojim," se je opravičeval vljuden glas po angleško. Hem-nig, nekoliko preplašen, se je ozrl in videl, kako se mu brez-hibno oblečeni smehljaja.

"O, saj res," je odvrnil in bil v zadregu.

"Vaš prvi obisk?" je vprašal gospod v najljubnejšem tonu.

"Da — da, to je ... prvi krat sem tu," je jecel Heming ka-kor kak šolar in za vse na sve-tu ni mogel razumeti, zakaj je tako neokreten.

Kakor bi videl Hemingove misli, se mu je gospod lahko po-klonil in se mu predstavil:

"Jules Martel, vam na razpo-lago, gospod. Sem poslovodja tu. Ker je še tako zgodaj, ali ne bi hoteli priti v mojo pisar-no malo kadit? V zadnjem ča-su imamo tu malo Američanov in drago nam je, da je zopet ka-teri med nami."

"Hvala, zelo prijazni ste," je odgovoril Rod. "Kakšen fin-človek je ta poslovodja! Tem Francozom res ne moreš biti kos!"

Rod je videl, da je med puha-njem dima izbrane havanke, ki mu jo je poklonil gospod Mar-tel, v neverjetno kratkem ča-su temu prikupljivemu svet-skemu človeku povedal zgodbo svoje-ga življenja. Ko je videl, kako je vse izklepetal, mu je bilo ne-prijetno in na tihem si je očitil. Saj se mora poslovodja smeja-ti njemu in njegovemu vedenju.

"Tako, gospod Heming, vi ste iz Toronta in upate, da boste našli srečo?"

Rod je že hotel jezno odgovo-riti, da je denar njegov in da njega to nič ne briga, ko je go-spod Martel dvignil roko, polo-žil svojo cigareto na pepelnik in se mu udobno naslonil, prikup-ljivo smehljaj:

"Nočem vas žaliti, dragi mla-di mož. Samo spomnil sem se moža, ki sem ga zelo dobro po-znal. Morda bi vas njegova zgodba zanimala: poslušajte! Ne bo dolga," je hitro dodal, ko je videl, da se Rod nejevolj-no preklada v svojem stolu. Za-čel je pripovedati:

"Pred nekako dvajsetimi leti, ko sem bil še mlad, je prišel v Monte Carlo neki gospod Rich-ardson. Alfred Richardson. Nje-gov konjiček je bila hazardna igra. Imel je veliko denarja in igro je zelo ljubil."

Heming je pozorno poslušal in Martel je nadaljeval:

"Da, Richardson je rad viso-ko stavil. To se mu je bralo že z obraza. Ko je prišel k ru-leti in začel igrati, sem ga samo

pogledal in vedel: to je igralec. Ta mož je veroval v neki sistem in kakor vsi igralci, je imel svo-jo številko. Njegova je bila številka 13. Stal je na eno samo številko in stava je, kakor veste, 35 proti 1. Če je zadel, je pustil vse, kar je dobil na številki 13 in še enkrat poizku-sil. Zapored 13! Lahko si mi-slite, gospod, če je prišla ista številka dvakrat v eni vrsti, ka-ko ogromen je bil dobiček; fan-tastičen, boste rekli. A za igralca to ni nič neverjetnega.

"Pa je 13 zapored prišla?" je nekoliko razburjen vprašal Heming.

"Ne," je odvrnil Martel in gledal svojo cigaro. "Zal mi je, da moram reči, da ni. V tednu dni je Richardson pri ruleti iz-gubil 75.000 dolarjev. Bil je uni-čen in je zrl siromaštvu v obraz. A to ni vse. Bil je z mislijo, da bo 13 prišla drugo za drugim, tako prežet, da si je poiskal službo v mlinu, v vasi ... na Francoskem, blizu kneževine Monaca, samo da bi zopet in zopet poizkušal. Skozi petnajst let je prihajal ta čudni mož en-krat na mesec igrati v kazino. Svojo mesečno mezdo je stavil na 13, a nikdar ni prišla dvakrat zapored. Lahko si mislite, da je v teh krajih zaslovel. Ljudje, ki so poznali njegovo zgodbo, so se vedno gnetli okoli mize, pri kateri je igral, da bi videli, kako se je trudil dobiti nazaj, kar je izgubil. Mnogim se je smilil. Nekateri so mu ponu-jali denar, službo, drugi vožnjo za domov. A ponudb ni spre-jel. Mislim, da se mu je duh omračil," je dejal Martel in za-mahnil z roko. "Napoved je pri-šel večer, ko se je gospa For-tuna vendarle milostno nasme-hnila svojemu služabniku."

"Je dobil?" je vzkliknil Hem-ing. "Petnajst let potrpeljivo čakati, to ni kar si bodi!"

Kakor da ni slišal Heminga, je Martel nadaljeval:

"Tisti večer je prišel sem z nekako 100 franki. Bil je bled, in ko se je sesedel na stol, sem ga vprašal: 'Ali vam nocoj ni dobro, gospod?' 'Ne, Jules,' je odgovoril s svojim trudnim gla-som. 'Bolan sem. Tu je,' in položil je roko na srce. 'Izgubi sem pogum. Ne vem, če bom kdaj dobil,' glas se mu je tre-sel, kakor da se bori s solzami.

Da bi bil Richardson malo-dušen po vseh teh letih vztraj-nosti, tega nisem mogel verje-ti. Bil je bled; videti mu je bilo, da je bolan, ko je položil svoje vse na številko 13, in ko je nekaj časa gledal kolo, ka-ko se vrtil. Roke so se mu tresle.

Kolo se je vrtelo. Gosta množ-ica, ki se je gnetla okoli mize, da bi videla, kako bo Richar-dson igral, je pridrževala sapo, zakaj v takem položaju je ved-no nekaj dramatičnega in tajin-stvenega. Vse je čakalo do skrajnosti napeto.

Kolo se je ustavilo in krogla, ki se je nekajkrat zatrikljala, je lahko zamolklo padla v jamico, številka 13 ... Ljudje so mu prigovarjali, naj spravi kar je dobil, naj bo zadovoljen s tem in naj se vrne drugikrat. Ne, ni hotel tako. Njegova vera v kombinacijo je bila nekaj fan-tastičnega. Nekaj časa se je obotavljal, kakor da bi prevdar-jal, kaj naj stori. Toda po pet-najstih letih postane navada že-lezna srajca. In porinil je do-bljeno denar proti številki 13.

S tresočim se glasom mi je dejal: 'Nač gre vse, Jules. Sa-mo še enkrat.' Ko je to izgo-voril, gospod, se je v stolu glo-boko zleknil, skoraj legel je in ko je kolo vrtelo, si je z rokami zakril obraz. Kolo se je usta-vilo. Krogla je obstala. V dvorani je bilo tako tiho, da bi se slišala miška. Zgodilo se je čudo vseh čudes: Zopet števil-ka 13!"

Martel je umoknil, izpuhnil kolobarček dima in gledal Hem-inga. Ta je strmel vanj z ža-rečimi očmi. Ustnice so se mu premikale, da bi nekaj vprašale,

a Martel je zopet povzel: "Lahko si predstavljate, kak-šen hrušč je nastal. Gospod Richardson je dobil čeden zne-sek. Lahko bi začel novo živ-ljenje. Gostje so ga trepljali po rami in ga v vseh mogočih jezikih zagotavljali, kako so ve-seli njegove sreče. Vsi so bili veseli.

Pogledal sem Richardsona. Še vedno je sedel zleknen na stolu, s sklonjeno glavo. Ne vem, kaj mi je bilo takrat, toda kar mraz me je spreletel, kajti vedel sem, da nekaj ni v redu. Stresel sem ga za ramo in de-jal: 'Sreča vam je mila. Glej-te!'

Zopet sem ga stresel. Težko se je nagnil na mojo roko. Te-da sem vedel ..."

"Kaj ste vedeli?" je z nestrp-nim glasom, v katerem je bilo več kakor zanimanje, hlastnil Heming in se je sklonil k Mar-telu.

"Vedel sem, da je mrtev," je počasi rekel Martel in grizel konec svoje cigare.

"Mrtev ... To je strašno. In s srečo v svojih rokah!" je za-mrmral Heming s prestrašenim glasom in nehote položil roko na žep, v katerem mu je varno ležalo 25.000 dolarjev.

"Takšno je življenje, gospod," je vzdihnil Martel. "Gospod Richardsonu ni bilo usojeno, da

bi bil srečen. Denar leži v mo-jem varnostnem predalu in ča-ka, da bo prišel kak sorodnik ponj," je dodal s tako odločnim glasom, da ni bilo dvomiti.

Divje so se misli podile Hem-ingu po glavi. Deset let varče-vanja ... Čemu? Da bi igral in dobil bogastvo? Mogoče. Le-dena roka mu je stisnila srce, ko je v duhu videl, kako krup-ce s palico pobira njegovih 25.000 dolarjev.

"Varuj se," mu je klical neki glas. Preveč bi tvegaj. Ubogi Richardson! Toronto, sivooka Mary Martinova, ki ga ljubi, njegov denar — vse mu je bilo tako drago.

Prijetni glas Martela je pre-trgal niz njegovih misli.

"Vidim, gospod, prišel je voj-voda z družbo. Pridite prija-telj moj, prišel je čas. Nocoj boste videli visoko igro. Tu iz-volite vstopnico. Samo poka-žite jo in dobrodošli boste vsak večer in uživali boste gostoljub-nosti naših miz."

"Ne ... Ne!" je Heming sko-raj zakričal in se otresel Marte-love vabeče kretnje. "Moram iti. Vidite ..." in ne da bi končal, je divjeoki mladi mož planil iz pi-sarne skozi vežo, skoraj iztrgal klubok iz roke osuplega dekle-ta in zdvijal po stopnicah skozi široka vrata čez teraso, ne da bi se samo enkrat ozrl.

Društveni KOLEDAR

JULIJ

18. julija, sobota. — piknik dru-štva "Napredne Slovenke" št. 137 SNPJ na Pinterjevih far-mah.

19. julija, nedelja — Piknik dru-štva Waterloo Grove št. 110 W. C. na Stuškovi farmi.

19. julija, nedelja — Piknik pri-redi Samostojna "Zarja" na Močilnikarjevi farmi.

26. julija, nedelja — piknik S. N. Doma in Klub Društva SND, na Pinterjevih farmi.

26. julija, nedelja — Piknik dru-štva "Washington" št. 32. Z. S. Z. na Stuškovi farmi.

26. julija, nedelja — Piknik dr. Velebit št. 544 SNPJ na Zor-novih prostorih, Bradley Rd.

AUGUST

2. avgusta, nedelja — Piknik United Hunting and Game Preserve Club na Stuškovi farmi.

2. avgusta, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močil-nikarjevih farmah.

2. avgusta, nedelja — Olimpiada S. D. Zveze na Pinterjevi far-mi.

9. avgusta, nedelja. — Piknik priredi pevsko društvo "Ja-dran" na Stuškovi farmi.

9. avgusta, nedelja — Piknik pri-redi St. Clair Rifle and Hunt-ing Club na svojih prostorih v Mentor, Ohio.

16. avgusta, nedelja — Piknik priredi društvo "Brooklynski Slovenci", št. 48 SDZ pri Zor-nu na 4388 Bradley Rd.

16. avgusta, nedelja. — Piknik Slovenske šole S. N. Doma na Močilnikarjevi farmi.

16. avgusta, nedelja — Piknik društva "Cerkniško Jezero", št. 59, SDZ na Stuškovi farmi.

16. avgusta, nedelja. — Piknik Kluba Collinwoodskih Groce-ristov in Mesarjev na Pinter-jevi farmi.

16. avgusta, nedelja — Piknik Slovenske šole S. N. Doma na Močilnikarjevi farmi.

SEPTEMBER

6. septembra, nedelja — Piknik pev. zbora "Delavec" na Zor-novi farmi, Bradley Rd.

6. septembra, nedelja — 25-let-nico obstanka praznuje dru-štvo "Zavedni Sosedje" št. 158 SNPJ z veselico in progra-mom v Slov. Društ. Domu na Recher Ave.

6. septembra, nedelja. — Srbski kulturni vrt, proslava za spo-menik Njegosha in koncert v avditoriju S. N. Doma.

8. septembra, torek. — Pri-četek konvencije Jugoslovans-ke Katoliške Jednote, v avdi-toriju SND.

13. septembra, nedelja — Vin-sko Trgatev, priredi zbor "Cvet" v Slovenski Delavski Dvorani na Prince Ave.

26. septembra, sobota — Dru-štvo "Comrades" št. 566 S. N. P. J. ples v avditoriju S. N. D.

27. septembra, nedelja — Društ. St. Clair Grove, WC. Priredi-tev v Avditoriju SND.

OKTOBER

3. oktobra, sobota — Ženski Zveza št. 50 Plesna veselica v Avditoriju SND.

4. oktobra, nedelja — 20-letnica društva "Vipavski Raj", štev. 312 v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

1. oktobra, nedelja — Dram dr. "Ivan Cankar", Predstava v Avditoriju Slov. Nar. Doma.

10. oktobra, sobota — Klub O-Pal, Plesna veselica v Avdi-to-riju SND.

10. oktobra, sobota — Emanon C l u b ples v S. D. D., na Waterloo Rd.

11. oktobra, nedelja — "Anton Verovšek", igra v SDD, Wa-terloo Road.

11. oktobra, nedelja — Društvo "Abrašević", predstava v av-ditoriju S. N. D. na St. Clair Ave.

16. oktobra, petek — 23rd Ward Democratic club, ples v avdi-toriju S. N. D.

17. oktobra, sobota — Slovenske Sokolice št. 442 SNPJ 30-letnico v Avditoriju SND.

17. oktobra, sobota — Hippler Guards WC ples v SDD na Waterloo Rd.

18. oktobra, nedelja — Skupna društva SSPZ. Prireditve v Avditoriju SND.

24. oktobra, sobota — Društvo "Napredni Slovenci" št. 5 S. D. Z. Ples v Avditoriju SND.

24. oktobra, sobota — Progres-sive ples v SDD, Waterloo Rd.

25. oktobra, nedelja — Koncert mladinskega pevskega zbora "Slavčki" v avditoriju SND.

31. oktobra, sobota — Društvo "Vodnikov Venec" 147 SNPJ Plesna veselica v Avditoriju SND.

31. oktobra, sobota. — Slov. Zen-ska Zveza št. 18 — ples v S. D. D. Waterloo Rd.

NOVEMBER

1. novembra, nedelja — Radnič-ka Organizacija, Predstava v Avditoriju Slov. Nar. Doma.

7. novembra, sobota — Cerkniš-ko Jezero št. 59 SDZ ples v S. D. D., Waterloo Rd.

8. novembra, nedelja — Sam. Pev. Zbor "Zarja" opera v S. N. Domu.

8. novembra, nedelja — Društvo "V Boj" št. 53 SNPJ proslava 30-letnice društva v obeh dvo-rah SDD, Waterloo Rd.

8. novembra, nedelja — Koncert pevskega zbora "Cvet" v Slo-venski Delavski dvorani na Prince Ave.

14. novembra, nedelja — Dru-štvo "Slovenec" št. 1 SDZ — Prireditve v S. N. D.

14. novembra, sobota — Wash-ington No. 32 JZZ. ples v S. D. D., Waterloo Rd.

15. novembra, nedelja — 20-letnica Dr. Collinwood Hive v Slovenskem Delavskem Do-mu, Waterloo Rd.

15. novembra, nedelja — Collin-wood Hive—Macc. ples v S. D., na Waterloo Rd.

15. novembra, nedelja — Blau-e Donau, koncert v avditoriju S. N. Doma.

21. novembra, sobota — Društ. "Geo Washington" 180 JSKJ Plesna veselica v Avditoriju Slov. Nar. Doma.

21. novembra, sobota — Twelve Spades club — ples v S. D. D. na Waterloo Rd.

22. novembra, nedelja — Kon-cert društva "Zvon" v S. N. Domu na E. 80 St.

22. novembra, nedelja — Društ-vo Sv. Ana št. 4 SDZ. Prosla-va 25-letnice v Avditoriju S. N. D.

23. novembra, nedelja — Slov. Ženska Zveza št. 41 ples v S. D. D., Waterloo Rd.

25. novembra, sreda — Dramsko društvo "Anton Verovšek" za-bavni večer v SDD, Waterloo Road.

25. novembra, sreda — Prosti ples priredi Inter-Lodge liga v Slovenskem Narodnem Do-mu na St. Clair Ave.

26. novembra, četrtek — Soc. Pevski zbor "Zarja", Koncert v Avditoriju SND.

28. novembra, sobota — "Car-niola Tent" 1288 The Macca-bees, Plesna veselica v Avdi-toriju SND.

29. novembra, nedelja — Dram. društvo "Ivan Cankar, Pred-stava v avditoriju S. N. D.

29. novembra, nedelja — Wa-terloo Grove W. C. prireditve in ples v SDD, Waterloo Rd.

DECEMBER

5. decembra, sobota — Interna-tional Workers Union Lokal 32, ples v avditoriju S. N. D.

6. decembra, nedelja — Društvo "Pioneers", HBZ, ples v avdi-toriju SND.

6. decembra, nedelja — "Pio-neers HBZ, Plesna veselica v Avditoriju SND.

6. decembra, nedelja — Oreški club, prireditve in ples v SDD, Waterloo Rd.

13. decembra, nedelja — Verov-šek igra v S. D. D. Waterloo

20. decembra, nedelja — Pevski zbor "Slovan" priredi svoj pr-vi koncert in ples v S. D. D., Waterloo Rd.

20. decembra, nedelja — Pro-svetni Klub SND. Božičnica Slov. Mlad. šole v Avditoriju Slov. Nar. Doma.

25. decembra, petek — Socia-listični klub št. 49 ples v S. D. D., Waterloo Rd.

31. decembra, četrtek — Prosla-va 10-letnice otvoritve SDD, Wa-terloo Rd.

1937

JANUARY 1937

1. januarja — 10-letnica Slov. D. Doma.

2. januarja, sobota — Društvo "Napredne Slovenke" 137 S. N. P. J. Plesna veselica v Av-ditoriju SND.

9. januarja, sobota — Ples pri-

redi Inter-Lodge Liga v Slo-venskem Narodnem Domu, St. Clair Ave.

17. januarja, nedelja — Obletni-ca Slov. N. Doma proslava v Avditoriju SND.

30. januarja, sobota. — Društvo "Cleveland", št. 126, S. N. P. J. obletnica, ples v S. N. D., na St. Clair Ave.

31. januarja, nedelja — "Carni-ola Tent" 1288 Maccabees, — Proslava 25-letnice v avdi-to-riju Slov. Nar. Doma.

FEBRUAR

6. februarja, sobota — Društvo "France Prešeren" 17 SDZ. Plesna veselica v Avditoriju Slov. Nar. Doma.

7. februarja, nedelja — Dram-sko društvo "Ivan Cankar", predstava v avditoriju SND.

21. februarja, nedelja — Sloven-ski Sokol, javna telovadba v avditoriju SND.

28. februarja, nedelja — Dram-sko društvo "Abrašević", — predstava v avditoriju SND.

MARC

28. marca, nedelja — Prosvetni ni klub SND Mladinska pred-stava v Avditoriju SND.

APRIL

7. aprila, nedelja — Dramsko dr. "Ivan Cankar", predstava v avditoriju SND.

Kidneys Must Clean Out Acids

The only way your body can clean out Acids and poisonous wastes from your blood is thru a million tiny delicate Kidney tubes or filters, but beware of cheap, drastic, irritating drugs, which functional Kidney or Bladder disorders make you suffer from Getting Up Night, Nervousness, Leg Pains, Backache, Gravel Under Eyes, Dizziness, Rheumatic Pains, Acid-ity, Burning, Smarting or Itching, don't take chances. Get the Doctor's guaran-anteed prescription called Cystex (Sua-lex). Works fast, safe and sure. In 48 hours it must bring new vitality, and is guaranteed to fix you up in one week or money back on return of empty package. Cystex costs only 60¢ a day at drugstore and the guarantee protects you.

OLD PEOPLE find way to keep breath wholesome

Halitosis (bad breath) quickly yields to Listerine, safe antiseptic and deodorant

Either because of stomach disturbances, food fermentation, or the wearing of false teeth, old people frequently have halitosis (bad breath). No wonder others consider them a nuisance.

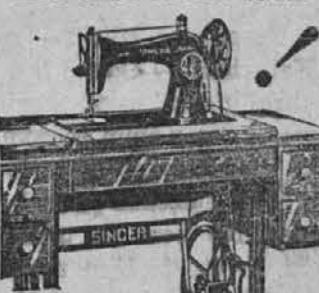
But now Science has found that the regular use of Listerine will often overcome offensive mouth odors due to the fermentation of tiny bits of food on mouth, teeth, or dental plate surfaces.

This safe antiseptic and quick deodorant works quickly. It cleanses mouth, teeth, and gum surfaces. Halts fermentation and putrefaction, a major cause of odors, and then counteracts the odors themselves.

Try using Listerine every two or three days. See how much more wholesome it leaves your mouth. How it sweetens your breath. Lambert Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo.

Don't offend others - Check halitosis with LISTERINE

Sews FORWARD OR BACKWARD

Makes the same perfect Singer stitch in either direction. Little lever changes direction instantly, and regulates exact number of stitches per inch. Darns, embroiders like magic. Winds bobbin as you sew. Large capacity round bobbin. Light running. New model stand and cabinet. Surprisingly low in price. Easy terms.

Carica Katarina

Zgodovinski roman

78. POGLAVJE

Rdeča lasulja

Ko je zdravnik spregovoril te besede, je nekaj zamolklo udarilo ob tla.

Carica in njen telesni zdravnik se nista zanimala za to, kar se je zgodilo pred vrati.

Elizabeta se je zgrudila na tla. Prevzelo jo je silna žalost — ah, kajti sedaj je vedela, da Potemkin ne bo več videl z levim očesom.

To dejstvo ni niti za las zmanjšalo Elizabetine ljubezni — baš nasprotno, radi te nesreče ga je še nežnejše in še bolj ljubila. V tem trenutku si je bolj, kakor kdaj prej želela, da bi bila vedno pri njem, da bi bila tovarišica njegovega življenja. Zgrozo se je spomnila, kako nesrečnega in kako siromašnega se bo Potemkin čutil, ko se bo prvič zavedel svoje izgube.

Da bi bil Potemkin brez enega očesa, on, eden izmed najlepših mož svojega časa, ki so ga tedaj živeli pisatelji pripodabljali z Apolonom, da bi bil slep on, ki je na svojo vnanost vedno tako pazil! — Elizabeta je vedela, da bo Potemkin obupal.

Besede starega zdravnika so jo zadele kakor strela in jo podrla na tla. Lepa, mlada deklica je ležala brez zavesti pred vrati, — bila je podobna kipu, ki mu je vihar podrl podnožje.

Pri njenem padcu pa se je zgodilo še nekaj; zgodilo se je nekaj, kar bo imelo za Elizabeto usodne posledice.

Prekrasni, bujni rdeči lasje, ki seveda niso bili nič drugega, kakor samo lasulja, — so se premaknili. Padli so prav za prav z glave, tako da so se videli njeni lepi plavi kodrčki.

Sedaj še ni bilo nikogar v bližini in je tudi nihče ni opazoval. Vendar bodo ti rdeči lasje za Elizabeto usodni!

Zdravnikove besede so Katarino Veliko prav tako zadele, kakor ubogo Elizabeto pred vrati.

Cele minute je sedela nepremično. Spregovoriti ni mogla niti besedice. Samo krčeviti stresljaji na njenem obrazu so pričali, da še živi.

Potem pa se ji udro solze, ki so padale na obraz lepega, mladega Potemkina, čigar glavo je držala v svojem naročju. In tej lepi glavi je usojeno, da bo za vedno pokvarjena, skažena!

Potemkin je ležal onesveščen. Revez seveda ni imel niti pojma, kako porazno so delovale besede, ki jih je izrekel stari zdravnik. To je bila tudi edina sreča za mladega vojskovodjo, kajti če bi se v tem trenutku zavedel svoje izgube, bi bil najbrž znozel.

— Dragi moj, edini! — zastoka Katarina. — Odslej boš moral torej gledati samo z enim očesom. Samo z enim očesom boš lahko gledal svojo Katarino!

— Moja ljubezen pa ne bo pomehala! Ne bom te prenehala ljubiti, zvesto te bom negovala, dokler ne boš ozdravel! Noč in dan bom bedela pri tvoji postelji. Ko pa boš ozdravel, ti bom nadomestila izgubljenoko oko s...

MADAM RITA

vam bo pomagala v vaših trgovskih ali domačih zadevah. Pomagala je veliko drugim, zakaj ne vam? Ko kupite njene

ASTROLOGIČNE PREROKBE za posebno ceno, \$1.00, vam razložijo vaše zadeve ZASTONJ!

20 S. Adolph Ave.

blizu E. Market St.

AKRON, OHIO

Soba v najem

Odda se soba za enega ali dva fanta; dobi se tudi garaža ako tako želi. Poizve se na 15713 Huntmore Ave.

tem, da bom opazovala ljudi s podvojeno pazljivostjo in s strašnim nezaupanjem tako da ne boš čutil, da imaš samo eno oko! — Carica bridko zaihti. Naenkrat pa dvigne stisnjeno pest in strašno zapreti:

— Aleksander Potemkin, u-nega lopova pa bo zadel a lo-pova! — nega lopova pa bo zadel a lo-pova! — nega lopova pa bo zadel a lo-pova! — nega lopova pa bo zadel a lo-pova!

— Da, Gregor Orlov, odpuščala sem ti, ko si me žalil, ko sem samo jaz trpela in prenašala tvoje surovosti, ko sem samo jaz trepetala pred tvojim mečem. Odpuščala sem ti radi trenutkov, ki sva jih nekoč preživela drug ob drugem.

— Sedaj pa si se dotaknil mojega najmilejšega na tem svetu, sedaj si dvignil roko nad ljubimca, — Gregor Orlov, s tem si si izkopal svoj lastni grob! —

— Veličanstvo, prosim vas, umirite se! — je rotil carico doktor Abraham Ruben. — Sedaj je neobhodno potrebno, da položimo ranjenca v postelj in da mu očistimo rano. —

— Da, doktor — reče carica, — storite vse, kar je v vaši moči! — Vse, kar boste storili zanj, ste storili meni! — Ah, doktor, mar bi ne bilo mogoče, da bi mu nadomestili oko? Ah, doktor, ko bi vi to mogli! —

— Ne, Veličanstvo, to ni mogoče, — odvrne doktor Ruben. Lahko boste zadovoljni, če bo oko ostalo v očesni votlini in če mi ga ne bo treba odstraniti z operacijo! —

— To je strašno! — zastoka carica. — Steklo oko, — oh, saj to bi bilo strašno! —

— Upam, da operacija ne bo potrebna — reče Abraham Ruben, — gledal bom, da bom to na vsak način preprečil, — vrniti pa očesu vid — tega ne more storiti noben zdravnik! — Konica meča je prerežala živec. Tega pa ni mogoče nadomestiti!

— Dovolj o tem — reče carica tiho in se počasi vzravna, — sama bom poklicala slugo, da bodo odnesli kneza v njegove sobe! Prosim vas, bodite tako prijazni in podprite dotlej njegovo glavo, — tako, hvala vam! — Oh, Bog, poglejte ga, kako je vendar blede! —

— Sedaj ga še rana zelo boli, — odvrne zdravnik. — Ko mu bom rano spral, bodo tudi bolečine pojenjale. — Ne izgubljajte torej časa! —

Katarina gre k vratom, da bi poklicala slugo. Odprla je vrata in hotela čez prag, toda spodtaknila se je ob človeško telo, ki je ležalo na tleh.

— Kaj je to? — zavpije Katarina. — Žena — onesveščena? Ha, to je ona lepota, ki je v gledališču vzbujala splošno pozornost in ki je tako dolgo govorila v loži s Potemkinom!

— Da, ona je! — Toda kaj pomeni to? — Njeni lepi lasje so se premaknili, — to je torej lasulja! — Naj pogledam, kaj

Pozor!

Išče se ženska od 30 do 40 let stara, zmožna kuhati, in ki zna slovensko in angleško; par ur na dan bo tudi delala v salonu; Plača po dogovoru. Ima lahko stanovanje, ali pa hodi domov. Naslov se poizve v uradu tega lista.

ZGUBILA JE 20

FUNTOV DEBELOSTI

Bodite živahni in vitki — to imate lahko ako ne poslušate klepetulj. Ako hočete slajšati ne živajte veliko mastnih jedi, masla, smetane in sladkarij — povzajte več sadja in zelenjave in vzemite vsako jutro pol žlice Kruschen Salts v kozarcu vode.

Mrs. Elma Verille, Havre de Grace, Md., piše: "Shujšala sem za 20 funtov. Sedaj mi obleka dobro pristaja." Nobene drastične telovadbe, ako vsaki dan povzimate Kruschen Salts,

se skriva pod lasuljo! — Katarina se skloni in začne onesveščeno ženo motriti z radovednimi pogledi.

Toda caričin obraz se je nenkrat stemnil. Zenice so se ji razširile, njeno čelo se je nagribalo, — in sedaj — sedaj je Katarina zavpila s strašnim glasom.

— To je ona — zavpije carica, — ona — Elizabeta Voroncov! Ha, mar ta pošast ne bo nikdar izginila v svojem grobu? Takrat je torej nisem smrtno ranila? — Živa je, — še vedno je živa!

— Ah, sedaj razumem vse! — Prevarati so me hoteli! —

— Ta kača! — Zakrinkala se je in se hotela oviti okrog Potemkinovega telesa! Sedaj pa je slučaj odkril njene načrte —

— Ta žena je bila na vsak način priča dvoboja, morda je tudi slišala zdravnikove besede in se onesvestila. — Ona ga ljubi, tudi njo skeli, da je Potemkin izgubil oko. Morda jo boli prav tako, kakor mene, ali pa še bolj, kdo ve!

— Elizabeta Voroncov, zopet si padla v moje pasti, — pri Bogu, sedaj pa mi ne boš več ušla! — Ta Mehmed Ali paša pa je brez dvoma tudi kak slepar, — tudi z njim bom obračunala, — in sicer še nocoj! Mudi se mi!

Katarina je odhitela na hodnik, kjer je naletela na nekega slugo, kateremu je zapovedala, naj poišče nekaj svojih tovarišev.

Komaj je preteklo nekaj minut, ko se je zbralo okrog carice osem lakajev.

— Dva izmed vas — zapove carica, — naj odneseta tole tukaj v mojo spalnico! Tam jo zaprite in pazite na njo, dokler ne pridem za vami!

— Vi pa boste odnesli kneza Potemkina v njegovo sobo. — Bodite zelo previdni, ko ga boste nosili! —

Lakaji so odhiteli po nosilnicah, da bi Potemkina lažje odnesli, dva izmed njih pa sta dvignila nezavestno Elizabeto.

Sluge seveda nista slutila, kdo je ta dama. Videla sta, da je to gospa iz dvorne družbe in sta

jo previdno dvignila in hotela odnesti. — Katarina pa zavpije jezno

— Odvlecite jo, vam pravim, z njo vam ni treba lepo ravnanja! Ta malopridnica me je hoteli uničiti! V dvorec je razpredla svoje mreže! — Zgrabite jo močno in surovo, če pa bi se v moji spalnici slučajno prebudila, ji zamašite usta! —

Lakaji odnesejo Elizabeto. Ubogo, mlado bitje ni niti slutilo, kaj se z njim dogaja.

Kmalu so se vrnili lakaji z nosilnico, ki so jo obložili z mehkiimi blazinami, da bi nanje položili Potemkina. Previdno so dvignili ranjenca ter ga odnesli. Ko so prinesli mladega kneza v njegove sobe, so ga slekli in položili v postelj.

Carica pa je medtem poslala po policijskega ravnatelja barona Paseka.

Paseku ni bilo nič kaj prijetno pri sru. Vedel je, da ta naden poziv ne pomeni nič dobrega.

Carica je bolj pazila na različne stvari, kakor sam policijski ravnatelj Pasek.

Mnogokrat se je pripetilo, da je carica marsikaj vedela, o čemer gospod policijski ravnatelj ni imel niti pojma. Pri takih prilikah Katarina ni nikoli izbirala izrazov, ki jih je dajala baronu.

Ze na Katarininem obrazu je baron Pasek takoj videl, da se je zbrala nad njegovo glavo strašna nevihta.

— Baron Pasek! — zavpije Katarina neoziraje se na njegov ponižni obraz, — ko sem vas postavila na vaše mesto, sem mislila, da ste inteligenten človek, sedaj pa sem se prepričala, da sem imenovala za policijskega ravnatelja bedaka in lopova! —

— Veličanstvo! — vzklikne Pasek.

— Molčite, — tiho! — Dokazala vam bom, da ste velik bedak ali lopov.

— Ali ste videli nocoj rdečelaso damo, o kateri pripovedujete, da je najlepša žena našega dvora? —

Ah, kdo je ta dama? — Mar bi bila carica samo rada zvedela, kdo je ta dama?

Baron Pasek je že triumfal. — Veličanstvo, videl sem jo, — še več, občudoval sem jo. Njena lepota je zares nepopisna! —

— Kakor tudi vaša kratkovidnost! — pristavi Katarina s porogljivim smehljamem okrog ust. — Če ste jo tako občudovali mi boste najbrž tudi lahko povedali, kdo je ta krasotica!

Sedaj bi bilo treba podati svoje znanje! Sedaj bi se bilo carici treba prikupiti!

Baron Pasek se vzravna in dvigne samozavestno glavo.

— Veličanstvo — odvrne policijski ravnatelj. — Ta rdečelasa dama je zares skrivnostna oseba. Jaz pa nisem miroval, dokler nisem zvedel vsega, kar moram vedeti. —

— Vsega? —

— Da, vse sem zvedel! — Kdo je torej ta dama? —

— Ta dama je Turkinja. — Kdo pa je njen mož? —

— Njen mož je Mehmed Ali paša, najbogatejši človek, bivši sultanov minister. —

— Ah, zares, zelo zanimivo! — Kako ste pa to zvedeli? —

— Videl sem Ali pašove papirje. —

— Iz katerih bi bili lahko prečitali svojo lastno neumnost in nesposobnost — zavpije jezno Katarina, — sedaj vam bom pa jaz povedala, kdo so ti ljudje.

— Najprej, ta dva človeka nista mož in žena. Ta človek je slepar, ki se ne imenuje Mehmed Ali paša, temveč — baš to

je tisto, kar sem hotela slišati od vas.

— Zvedeti hočem, kdo je ta človek in kaj ga je vzpodbudilo, da je pomagal Elizabeti Voroncov pri predrzni prevari?

— Elizabeta — Voroncov? — je ubogemu baronu zastajalo v grlu.

Ko si je nesrečni baron malo opomogel od začudenja je spregovoril:

— Veličanstvo, pa vendar ne mislite, da je ta lepa Turkinja Elizabeta Voroncov, ki je že nekoč strašno razjezila mojo carico? —

— Da, ona je — vzklikne Katarina. — Dozdevna soproga Mehmeda Ali paše ni nihče drug kakor Elizabeta Voroncov! —

— Ah, tedaj jo bom takoj pri-

jel in zapril! — vzklikne baron Pasek.

— Če bi bila čakala na vbi me Elizabeta Voroncov zdavnaj ubila! — Toda jaz sem bila hitrejša od vas. — Bar Pasek, ta nevarna žena se nahaja v mojih pesteh.

Vam pa zapovedujem, da dete v hišo Mehmeda Ali pa in ga aretirate. Zvedeti pa rate za vsako ceno, kdo je človek.

— Še nocoj pričakujem ga obvestila o točni izvršitvi tega povelja. Povedali mi b kdo se skriva pod imenom paše. —

(Dalje prihodnjik)

Oglašajte v — "Enakopravnost"

Ciste, svetle, zdrave KRASNE OČI so čudovita last. Murine očisti, in lajša ter je osvežuje in neškodljiv. Knjigo Eye Care ali Eye Beauty poslijemo brezplačno na zahtevo.

Murine Co., Dpt. H. S., 9 E. Ohio St., Chicago

PREČITAJTE in TAKOJ SPOROČITE

svoje ime, naslov, poklic in tel. štev.

DA TUDI VAŠE IME UVRSTI KLASIFICIRANI

ISCEJO SE POVERJENCI za nabiranje podatkov v vsaki koloniji. Dostojen zaslužek ob maleni trudi za znanost, inteligentno in poznano oceno. PIŠITE!

NARODNI ADRESAR AMERIČKIN HRVATOV-SLOVENCEV-SRBOV IVAN MLADINEC Urednik New York, N.Y.

ONLY IN NORGE DO YOU GET THE PLUS VALUE OF ROLLATOR REFRIGERATION

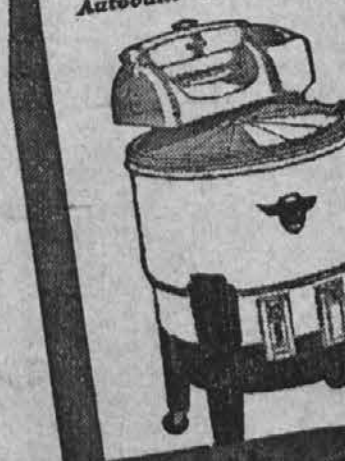
Part of the plus value in Norge is the plus cold-making power of the Rollator. It is able to make more cold than you'll ever need, is simple in construction, smooth in operation, uses hardly any current, is almost everlasting. By actual test, the Rollator improves with use.

The extreme efficiency and dependability of the Rollator is the basis of saving in both food and refrigeration. Rollator Refrigeration enables Norge owners to save up to \$11 a month.

THE ROLLATOR... Smooth, easy, rolling power provides more cold — uses less current.

SEE THE NORGE BEFORE YOU BUY

ONLY IN THE NORGE WASHER DO YOU GET THE PLUS VALUE OF Autobuilt TRANSMISSION

When you buy a new washer you expect it to give you years of quiet, dependable, trouble-free service.

But do you realize that, from the standpoint of dependability, performance, the most important part of a washer is the transmission. And only the Norge washer has the "Autobuilt" transmission with its system of "take up points" which make the Norge truly a lasting washer.

Model 20-P Washer with Pump Illustration

SUPERIOR HOME SUPPLY 6401-05 Superior Ave.

NORGE

Vsem Slovencem,

ki čitajo angleško, kakor tudi staršem, ki želijo dati svojim odraslim sinovim in hčeram v roke dobro knjigo, priporočamo

krasno novo povest

Grandsons

(VNUKI)

KATERO JE SPISAL

Louis Adamic

Avtor 'The Native's Return,' 'Laughing in the Jungle' in 'Dynamite'

To je povest treh vnukov slovenskega izseljenca v Ameriki.

Cena lepo vezani knjigi obsegajoči 371 strani, je \$2.50.

NAROČILA SPREJEMA

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE. — — — — CLEVELAND, OHIO